TEM:n EU-vaikuttamisen ydintavoitteet 2024-2029

Talousvaliokunta 14.2.2024

Neuvotteleva virkamies Leila Vilhunen

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

TEM:n EU-vaikuttamisen ydintavoitteet 2024-2029

Taustalla hallitusohjelma, PMI:n EU-vaikuttamiskirje, TEM:n prioriteetit käynnissä olevassa vaikuttamistyössä.

1. **Kilpailuolosuhteiden turvaaminen EU:ssa**
2. **Vapaaseen liikkuvuuteen perustuvat sisämarkkinat ja tehokkaampi toimeenpano**
3. **Teknologiajohtajuutta ja resilienssiä vahvistava kasvu-, TKI ja teollisuuspolitiikka**
4. **Talouskasvua ja uudistumista tukeva alue- ja rakennepolitiikka**
5. **Puhdas siirtymä ja 2040 –tavoitteet**
6. **Kilpailukykyä vahvistava ja mahdollistava sääntely-ympäristö**

1. Kilpailuolosuhteiden turvaaminen EU:ssa

- **Valtiontukisääntöjen lisäjoustojen välttäminen ja tilapäisistä joustoista luopuminen**
- **EU:n oman tuotantokapasiteetin kasvattamiseen tähtäävät valtiontukipoikkeukset vääristävät kilpailua**
- **Valtiontukihelpotukset käyttöön vain markkinahäiriötilanteessa ja määräaikaisesti.**
- **EU-rahoituksen ja valtiontuen helpotuksia tai kansallisten tuotantotukien yhteyttä ei tule automatisoida.**
- **Kilpailupoliittisen arvioinnin perustana markkinoiden toimintaan ja kilpailun toimivuuteen perustuvat näkökohdat**

2. Vapaaseen liikkuvuuteen perustuvat sisämarkkinat ja tehokkaampi toimeenpano

- **Teknisten kaupanesteiden poistaminen; vastavuoroinen tunnustaminen; sääntelyn ajantasaisuus**
- **Merkittävimmät palvelut kaikissa ekosysteemeissä**
- **Sähköisen hallinnon ratkaisut ja ”yhden kerran” –periaate; tiedonsaanti**
- **Tuote-, jäte- ja kemikaalilainsäädännön rajapinnat**
- **Toimeenpanon välineet ja olemassa olevien sisämarkkinatyökalujen tehokas hyödyntäminen**
- **Työn murros, työelämän laatu ja osaava työvoima kulkevat käsi kädessä; rajat ylittävän etätyön kysymykset, työntekijän oikeudet.**

3. Teknologiajohtajuutta ja resilienssiä vahvistava kasvu-, TKI- ja teollisuuspolitiikka

- **Mahdollistava ja tavoitelähtöinen politiikka; avoin kilpailu ja laatu**
- **Horisontti Eurooppa Suomelle tärkein EU-rahoitusohjelma**
- **Osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen sekä osaajien määrän lisääminen**
- **EU-rahoitusta suunnattava uudelleen ja vahvemmin osaamista, energiamurrosta ja puhdasta siirtymää, turvallisuutta, digitalisaatiota, tutkimusta ja uusia innovaatioita rahoittaviin tukiin.**
- **Bio- ja kiertotalous osaksi teollisuuspolitiikan agendaa**
- **Teknologiainvestoinnit (5/6G, kvantti, robotiikka, automaatioasteen nosto, tekoälyratkaisut ja immersiiviset teknologiat)**
- **Avaruuspolitiikka ja avaruusdata; kaksoissiirtymä, resilienssi, turvallisuus, puolustus, arktinen. Innovaatiot.**
- **Teknologiset kumppanuudet ja teknologiayhteistyö EU/jäsenvaltiotasolla**

4. Talouskasvua ja uudistumista tukeva alue- ja rakennepolitiikka

- **Reilu kilpailu, toimivat sisämarkkinat ja nykyisten EU-varojen tehokas käyttö**
- **Tutkimus, innovaatiot, osaaminen, digitalisaatio, puhdas siirtymä, kokonaisturvallisuus, EU:n ulkorajoja vahvistavat toimet**
- **EU:n ulkoraja-alueiden merkitys ja niiden tulevaisuuden toimintaedellytykset sekä koheesiopolitiikan varojen jakautumista vaikuttavasti.**
- **Itä- ja Pohjois-Suomen merkitys Euroopan turvallisuudelle**
- **Valtioneuvosto ei nykytilanteessa kannata lisärahoitusta tai kokonaan uusia EU-tason rahoitusvälineitä. Valtioneuvosto korostaa yleisenä periaatteena kansallisen osarahoituksen merkitystä osana EU-rahoituksen toimeenpanoa.**

5. Puhdas siirtymä ja 2040 –tavoitteet

- **Teknologianeutraliteetti, markkinaehtoisuus, kustannustehokkuus**
- **Uusiutuva energia ja energiatehokkuus; fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen; päästöjen vähentäminen; puhtaaseen siirtymään tarvittavat teknologiat**
- **Taksonomiakriteerit soveltumaan puhtaan siirtymän toteuttamista ja energian toimitusvarmuutta.**
- **Ydinenergian kriteerien päivittäminen huomioimaan kattavasti ydinenergiaratkaisut**
- **Oikeudenmukainen siirtymä yksilön näkökulmasta: osaaminen, uudelleen- ja täydennyskouluttautuminen**

6. Kilpailukykyä vahvistava ja mahdollistava sääntely-ympäristö

- **Lainsäädännön tavoitelähtöisyys; teknologianeutraliteetti; markkinaehtoisuus**
- **Vaikutusarvioinnit; kumulatiiviset vaikutukset, hallinnollisen taakan vähentäminen; raportointivaatimusten vähentäminen;**
- **Jo annettujen säädösten vaikutusten arviointi ennen uutta sääntelyä**
- **Huomio delegoinnin laajuuteen (komissiolle delegoitava säädösvalta)**
- **Sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen, sääntelyn ajantasaisuus**
- **Yksi yhdestä –periaatteen systemaattinen ja läpinäkyvä soveltaminen.**

Kiitos